

Tlf.: 87 25 58 00
viborg@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Tingvej 11, 1. sal
DK-8800 Viborg
CVR-nr. 20 22 26 70

GØMA VIBORG APS
PETERSMINDEVEJ 6, 8800 VIBORG
ÅRSRAPPORT
1. AUGUST 2018 - 31. JULI 2019

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på
selskabets ordinære generalforsamling,
den 9. december 2019

Jørgen Lægaard

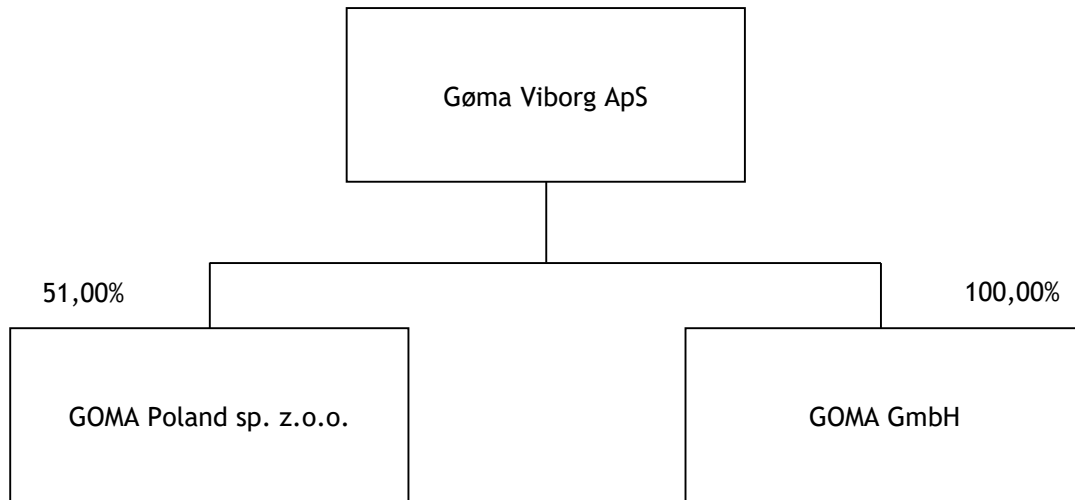
INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Selskabsoplysninger	
Selskabsoplysninger	3
Koncernoversigt.....	4
Erklæringer	
Ledelsespåtegning.....	5
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	6-7
Ledelsesberetning	
Hoved- og nøgletal for koncernen.....	8
Ledelsesberetning.....	9-10
Koncern- og årsregnskab 1. august 2018 - 31. juli 2019	
Resultatopgørelse.....	11
Balance.....	12-13
Egenkapitalopgørelse	14
Pengestrømsopgørelse.....	15
Noter.....	16-23
Anvendt regnskabspraksis.....	24-30

SELSKABSOPLYSNINGER

Selskabet	Gøma Viborg ApS Petersmindevej 6 8800 Viborg
	CVR-nr.: 10 96 32 30 Stiftet: 1. juli 1987 Hjemsted: Viborg Regnskabsår: 1. august 2018 - 31. juli 2019
Bestyrelse	Jørgen Lægaard, formand Søren Wistoft Jensen Jens Rechnagel Lauridsen Jakob Rasmus Møller Niels Ole Christensen Karsten Kammer
Direktion	Niels Ole Christensen
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Tingvej 11, 1. sal 8800 Viborg
Pengeinstitut	Danske Bank, Finanscenter Dalgasgade 27 7400 Herning
Advokat	Advokatgruppen Kystvejen 17, 1. sal 8000 Aarhus C

KONCERNOVERSIGT

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. august 2018 - 31. juli 2019 for Gøma Viborg ApS.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. juli 2019 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. august 2018 - 31. juli 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Viborg, den 9. december 2019

Direktion:

_____
Niels Ole Christensen

Bestyrelse:

_____
Jørgen Lægaard
Formand

_____
Søren Wistoft Jensen

_____
Jens Rechnagel Lauridsen

_____
Jakob Rasmus Møller

_____
Niels Ole Christensen

_____
Karsten Kammer

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til kapitalejerne i Gøma Viborg ApS

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Gøma Viborg ApS for regnskabsåret 1. august 2018 - 31. juli 2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse, noter og anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. juli 2019 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. august 2018 - 31. juli 2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Viborg, den 9. december 2019

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Preben Pedersen
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne32221

HOVED- OG NØGLETAL FOR KONCERNEN

	2018/19 tkr.	2017/18 tkr.	2016/17 tkr.	2015/16 tkr.	2014/15 tkr.
Resultatopgørelse					
Bruttoresultat.....	31.108	27.716	29.181	28.268	24.804
Driftsresultat.....	4.412	7.146	9.956	9.444	6.216
Finansielle poster, netto.....	-3.273	-4.065	-3.562	-2.902	-2.715
Årets resultat før skat.....	1.139	3.083	6.394	6.542	3.501
Årets resultat.....	729	2.348	4.771	5.038	2.698
Balance					
Balancesum.....	138.440	143.475	117.614	93.984	101.945
Egenkapital.....	34.077	33.566	32.596	29.240	24.789
Pengestrømme					
Investeringer i materielle anlægsaktiver.	-2.536	-8.749	-6.860	-1.413	-1.403
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte...	76	72	58	51	50
Nøgletal					
Soliditetsgrad.....	24,6	23,4	27,7	31,1	24,3
Egenkapitalforrentning.....	2,2	7,1	17,7	21,2	11,9

De i hoved- og nøgletalsoversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Soliditetsgrad:	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Passiver i alt, ultimo}}$
Egenkapitalforrentning:	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

Nøgletallene følger i al væsentlighed Finansforeningens anbefalinger.

LEDELSESBERETNING

Væsentligste aktiviteter

Koncernens væsentligste aktiviteter består i handel med, service af og produktion af gødningsmaskiner indenfor landbrugssektoren. Som sparringspartner er det vigtigt at forstå, hvordan større landbrug, maskinstationer og entreprenører i Nordeuropa får rentable processer for udbringning, nedfældning, udlægning og omrøring af naturgødning samt slamsugning og spuling og derudfra levere de stærkeste produkter og den bedste service inden for naturgødning.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Koncernen har opbygget, markedsført og solgt et nyt komplet produktprogram inden for naturgødning med gyllevogne, sortjords- og græsnedfælder, gyllerørere, bomme og spredere i et godt mix af egne produkter og indkøbte produkter. Produktprogrammet har opnået en dominerende position i Skandinavien.

Aktiviteten er i 2018/19 fastholdt på niveau med året før med ændring af produktmix til en endnu større andel af egenproducerede produkter. Lønsomheden i disse produkter har fortsat vist sig markant større end ved køb af tilsvarende produkter. Virksomheden har gennem året investeret i og eksekveret strategien "GØMA mod nye mål" med positiv effekt på salget af egenproducerede maskiner, etablering af partnerskaber på dele af produktionen og styrkelse af eftermarkeds-koncept. Desuden er selskabet lykkedes med bearbejdning af det stagnerende svenske marked for gødningsmaskiner.

Årets resultat sammenholdt med forventet udvikling

Driftsresultatet for koncernen på 4,4 MDKK lever ikke op til ledelsens forventninger som følge af større investeringer i eget produktprogram, udvidet opbygning af egenproduktion og en fortsat svag svensk valuta.

Betydningsfulde begivenheder, indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for selskabets finansielle stilling.

Særlige risici

Koncernens rentebærende gældsforpligtelser er placeret i variabelt forrentede lån. Renteændringer vil alt andet lige have effekt på resultatudviklingen i selskabet.

Koncernens leasingudgift til domicilejendom er afhængig af renteutviklingen. Denne risiko er afdækket via et finansielt instrument.

Miljøforhold

Udøvelsen af virksomheden har begrænset påvirkning af det eksterne miljø. Forsvarlig miljømæssig driftsførelse indgår som en naturlig del af målsætningen for produktkvalitet og produktionsforhold.

LEDELSESBERETNING

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

Strategien "GØMA mod nye mål" har givet værdifulde erfaringer med udvikling, konstruktion, produktion af eget produktprogram, der er udnyttet til udvidelse af GØMA-produktprogrammet. GØMA's salgsfunktion har løbende overført erfaringer og viden omkring kundernes ønsker til moderne maskiner inden for naturgødning til teknisk afdeling. Salgsfunktion og teknisk afdeling har i tæt samarbejde skabt et nyt produktprogram med nye funktioner vedrørende styring, hjultræk, kran, aksler med øget styreudslag og lys. Desuden har GØMA implementeret nye digitale styringssystemer til styring af virksomhedens produktion og leveringer. De nye digitale styringssystemer er fuldt integreret med virksomhedens ERP-system.

Forventninger til fremtiden

Koncernens strategi "GØMA - mod nye mål" rummer yderligere initiativer til styrkelse af produktprogram og servicekoncept, forretningsmodel, produktion, IT, ledelse og organisation. Desuden er produktprogram og organisation gearet til initiativer rettet mod de største europæiske markeder uden for Skandinavien. Med disse iværksatte initiativer forventer ledelsen fremgang i indtjeningen i de kommende år.

Filialer i udlandet

Koncernen har filialer i Halmstad og Granna, Sverige.

RESULTATOPGØRELSE 1. AUGUST - 31. JULI

	Note	Koncernen		Moderselskabet	
		2018/19 kr.	2017/18 tkr.	2018/19 kr.	2017/18 tkr.
BRUTTOFORTJENESTE.....		31.107.693	27.716	31.174.811	27.723
Personaleomkostninger.....	1	-23.893.352	-18.664	-23.893.352	-18.664
Af- og nedskrivninger.....		-2.763.967	-1.889	-2.763.967	-1.889
Andre driftsomkostninger.....		-38.236	-17	-38.236	-17
DRIFTSRESULTAT		4.412.138	7.146	4.479.256	7.153
Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder.....		0	2	-60.281	-38
Andre finansielle indtægter.....		374.701	453	374.701	453
Andre finansielle omkostninger.....		-3.647.560	-4.518	-3.637.463	-4.502
RESULTAT FØR SKAT.....		1.139.279	3.083	1.156.213	3.066
Skat af årets resultat.....	2	-410.295	-735	-410.295	-729
ÅRETS RESULTAT	3	728.984	2.348	745.918	2.337

BALANCE 31. JULI

AKTIVER	Note	Koncernen		Moderselskabet	
		2019 kr.	2018 tkr.	2019 kr.	2018 tkr.
Udviklingsomkostninger.....		7.240.266	1.128	7.240.266	1.128
Udv.projekter under udførelse og forudbetalinger.....		178.876	5.351	178.876	5.351
Immaterielle anlægsaktiver.....	4	7.419.142	6.479	7.419.142	6.479
Grunde og bygninger.....		28.232.089	24.515	28.232.089	24.515
Produktionsanlæg og maskiner.....		328.223	565	328.223	565
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....		3.896.370	6.217	3.896.370	6.217
Mat.anlægsaktiver under udførelse og forudbet.....		0	3.090	0	3.090
Materielle anlægsaktiver.....	5	32.456.682	34.387	32.456.682	34.387
Kapitalandele i datter- virksomheder.....		0	0	45.979	105
Deposita og andre tilgodehavender.....		1.700.000	1.700	1.700.000	1.700
Finansielle anlægsaktiver.....	6	1.700.000	1.700	1.745.979	1.805
ANLÆGSAKTIVER.....		41.575.824	42.566	41.621.803	42.671
Varer under fremstilling.....		2.390.381	4.685	2.390.381	4.685
Færdigvarer og handelsvarer.....		80.248.402	72.017	79.249.818	70.916
Varebeholdninger.....		82.638.783	76.702	81.640.199	75.601
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser.....		10.200.268	20.071	10.200.268	20.071
Igangværende arbejder for fremmed regning.....		661.661	937	661.661	937
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder.....		0	0	1.579.037	1.581
Andre tilgodehavender.....		696.501	1.454	556.022	1.293
Tilgodehavende selskabsskat.....		523.051	0	523.051	0
Periodeafgrænsningsposter.....	7	1.473.968	1.515	1.468.450	1.514
Tilgodehavender.....		13.555.449	23.977	14.988.489	25.396
Likvide beholdninger.....		670.190	230	96.410	44
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		96.864.422	100.909	96.725.098	101.041
AKTIVER.....		138.440.246	143.475	138.346.901	143.712

BALANCE 31. JULI

PASSIVER	Note	Koncernen		Moderselskabet	
		2019 kr.	2018 tkr.	2019 kr.	2018 tkr.
Anpartskapital.....		200.000	200	200.000	200
Reserve for nettoopsk. efter indre værdis metode.....		0	0	0	7
Reserve for udviklings- omkostninger.....		5.751.772	6.427	5.751.772	6.427
Overført overskud.....		28.080.858	26.378	28.080.858	26.371
Forslag til udbytte.....		0	500	0	500
Minoritetsinteresser.....		44.179	61	0	0
EGENKAPITAL.....		34.076.809	33.566	34.032.630	33.505
Hensættelse til udskudt skat.....	8	2.388.384	1.898	2.388.384	1.898
Andre hensatte forpligtelser.....	9	200.000	188	200.000	188
HENSATTE FORPLIGTELSER.....		2.588.384	2.086	2.588.384	2.086
Gæld til leasingselskaber.....		24.521.984	26.105	24.521.984	26.105
Langfristede gældsforpligtelser...	10	24.521.984	26.105	24.521.984	26.105
Kortfristet del af langfristet gæld..	10	2.000.000	2.300	2.000.000	2.300
Gæld til pengeinstitutter.....		52.956.285	54.087	52.956.285	54.087
Leverandører af varer og tjenesteydelser.....		14.287.312	14.976	14.241.631	14.973
Gæld til tilknyttede virksomheder..		0	0	0	311
Skyldig selskabsskat.....		0	565	0	560
Anden gæld.....		7.882.450	8.448	7.878.965	8.443
Periodeafgrænsningsposter.....	11	127.022	1.342	127.022	1.342
Kortfristede gældsforpligtelser....		77.253.069	81.718	77.203.903	82.016
GÆLDSFORPLIGTELSER.....		101.775.053	107.823	101.725.887	108.121
PASSIVER.....		138.440.246	143.475	138.346.901	143.712
 Eventualposter mv.	12				
 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	13				
 Nærtstående parter	14				

EGENKAPITALOPGØRELSE

Koncernen						
	Anpartskapital	Reserve for udviklingsomkostninger	Overført overskud	Forslag til udbytte	Minoritetsinteresser	I alt
Egenkapital 1. august 2018..	200.000	6.426.683	26.378.207	500.000	61.181	33.566.071
Årets reguleringer.....		-674.911	674.911			
Betalt udbytte.....				-500.000		-500.000
Valutakursreguleringer.....			-2		-68	-70
Andre reguleringer.....			281.824			281.824
Forslag til resultatdisponering.....			745.918		-16.934	728.984
Egenkapital 31. juli 2019...	200.000	5.751.772	28.080.858	0	44.179	34.076.809

Moderselskabet						
	Anpartskapital	Reserve for nettoopsk. efter indre værdis metode	Reserve for udviklingsomkostninger	Overført overskud	Forslag til udbytte	I alt
Egenkapital 1. august 2018..	200.000	7.390	6.426.683	26.370.817	500.000	33.504.890
Årets reguleringer.....			-674.911	674.911		
Betalt udbytte.....					-500.000	-500.000
Valutakursreguleringer.....		-2				-2
Andre reguleringer.....				281.824		281.824
Forslag til resultatdisponering.....		-7.388		753.306		745.918
Egenkapital 31. juli 2019...	200.000	0	5.751.772	28.080.858	0	34.032.630

PENGESTRØMSOPGØRELSE 1. AUGUST - 31. JULI

	Koncernen		Moderselskabet	
	2018/19 kr.	2017/18 tkr.	2018/19 kr.	2017/18 tkr.
Årets resultat	728.984	2.348	745.918	2.337
Årets afskrivninger tilbageført.....	2.794.465	1.932	2.794.465	1.932
Tilbageførsel af realisationsavancer.....	-126.000	-76	-126.000	-76
Resultat af datterselskaber.....	0	-2	60.281	38
Skat af årets resultat tilbageført.....	410.295	735	410.295	729
Øvrige reguleringer.....	281.756	571	281.826	572
Betalt selskabsskat.....	-1.008.585	-1.373	-1.003.086	-1.365
Ændring i varebeholdninger.....	-5.938.443	-10.457	-6.040.634	-10.531
Ændring i tilgodehavender.....	10.944.127	-3.573	10.928.717	-3.775
Ændring i kortfristet gæld (ekskl. bank og skat).....	-2.456.380	2.557	-2.809.671	2.867
PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET.....	5.630.219	-7.338	5.242.111	-7.272
Køb af immaterielle anlægsaktiver.....	-1.660.415	-5.159	-1.660.415	-5.159
Køb af materielle anlægsaktiver.....	-2.535.733	-8.749	-2.535.733	-8.749
Salg af materielle anlægsaktiver.....	2.518.500	186	2.518.500	186
Køb af finansielle anlægsaktiver.....	0	0	0	-93
Salg af finansielle anlægsaktiver.....	0	53	0	53
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGSAKTIVITET.....	-1.677.648	-13.669	-1.677.648	-13.762
Provenu ved langfristet låneoptagelse.....	2.082.873	6.850	2.082.873	6.850
Afdrag på lån.....	-3.965.169	-1.381	-3.965.169	-1.381
Betalt udbytte i regnskabsåret.....	-500.000	-2.000	-500.000	-2.000
PENGESTRØMME FRA FINANSIERINGSAKTIVITET.....	-2.382.296	3.469	-2.382.296	3.469
ÆNDRING I LIKVIDER.....	1.570.275	-17.538	1.182.167	-17.565
Likvider 1. august.....	-53.856.370	-36.319	-54.042.042	-36.478
LIKVIDER 31. JULI.....	-52.286.095	-53.857	-52.859.875	-54.043
Likvider 31. juli specificeres således:				
Likvide beholdninger.....	670.190	230	96.410	44
Gæld til pengeinstitutter.....	-52.956.285	-54.087	-52.956.285	-54.087
LIKVIDER, NETTOGÆLD.....	-52.286.095	-53.857	-52.859.875	-54.043

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet		Note
	2018/19 kr.	2017/18 tkr.	2018/19 kr.	2017/18 tkr.	
Personaleomkostninger					1
Antal personer beskæftiget i gennemsnit: Koncernen: 76 (2017/18: 72) Moderselskabet: 76 (2017/18: 71)					
Løn og gager.....	16.386.865	11.542	16.386.865	11.542	
Pensioner	4.557.756	4.297	4.557.756	4.297	
Andre omkostninger til social sikring.....	1.909.392	1.797	1.909.392	1.797	
Andre personaleomkostninger.....	1.039.339	1.028	1.039.339	1.028	
	23.893.352	18.664	23.893.352	18.664	
Vederlag til direktion og bestyrelse..	972.869	906	972.869	906	
	972.869	906	972.869	906	
Skat af årets resultat					2
Beregnet skat af årets skattepligtige indkomst.....	0	62	0	56	
Regulering af udskudt skat.....	410.295	673	410.295	673	
	410.295	735	410.295	729	
Forslag til resultatdisponering					3
Foreslået udbytte for regnskabsåret	0	500	0	500	
Henlæggelser til reserve for nettoopsk. efter indre værdis metode.....	0	0	-7.388	-40	
Overført resultat.....	745.918	1.837	753.306	1.877	
Minoritetsinteressernes andel af dattervirksomheders resultat.....	-16.934	11	0	0	
	728.984	2.348	745.918	2.337	

NOTER

Note

Immaterielle anlægsaktiver

4

	Koncernen	
	Udviklings- omkostninger	Udv.projekter under udførelse og forudbetalinger
Kostpris 1. august 2018.....	2.116.337	5.351.041
Overførsler til/fra andre poster.....	5.351.041	-5.351.041
Tilgang.....	1.481.539	178.876
Kostpris 31. juli 2019.....	8.948.917	178.876
Afskrivninger 1. august 2018.....	988.498	0
Årets afskrivninger	720.153	0
Afskrivninger 31. juli 2019.....	1.708.651	0
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	7.240.266	178.876

Koncernens og moderselskabets udviklingsprojekter vedrører udvikling af nye gødningsmaskiner. Udviklingen har forløbet som planlagt, og flere udviklingsprojekter er færdiggjort i regnskabsåret 2018/19. Der er stadig ikke-færdiggjorte udviklingsprojekter, men disse forventes at være endeligt færdiggjort indenfor de kommende 2 år. Selskabet har konstateret efterspørgsel efter disse nye gødningsmaskiner.

	Moderselskabet	
	Udviklings- omkostninger	Udv.projekter under udførelse og forudbetalinger
Kostpris 1. august 2018.....	2.116.337	5.351.041
Overførsler til/fra andre poster.....	5.351.041	-5.351.041
Tilgang.....	1.481.539	178.876
Kostpris 31. juli 2019.....	8.948.917	178.876
Afskrivninger 1. august 2018.....	988.498	0
Årets afskrivninger	720.153	0
Afskrivninger 31. juli 2019.....	1.708.651	0
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	7.240.266	178.876

Koncernens og moderselskabets udviklingsprojekter vedrører udvikling af nye gødningsmaskiner. Udviklingen har forløbet som planlagt, og flere udviklingsprojekter er færdiggjort i regnskabsåret 2018/19. Der er stadig ikke-færdiggjorte udviklingsprojekter, men disse forventes at være endeligt færdiggjort indenfor de kommende 2 år. Selskabet har konstateret efterspørgsel efter disse nye gødningsmaskiner.

NOTER

Note

Materielle anlægsaktiver

5

	Koncernen	
	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner
Kostpris 1. august 2018.....	27.044.012	3.203.598
Overførsel.....	4.111.218	0
Kostpris 31. juli 2019.....	31.155.230	3.203.598
Af- og nedskrivninger 1. august 2018.....	2.528.505	2.638.178
Årets afskrivninger	394.636	237.197
Af- og nedskrivninger 31. juli 2019.....	2.923.141	2.875.375
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	28.232.089	328.223
Finansielle leasingaktiver	28.027.823	117.667
	Koncernen	
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Mat.anlægsaktiver under udførelse og forudbet.
Kostpris 1. august 2018.....	13.961.267	3.089.806
Overførsel.....	0	-4.111.218
Tilgang.....	1.514.321	1.021.412
Afgang.....	-3.970.500	0
Kostpris 31. juli 2019.....	11.505.088	0
Af- og nedskrivninger 1. august 2018.....	7.744.239	
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver.....	-1.578.000	
Årets afskrivninger	1.442.479	
Af- og nedskrivninger 31. juli 2019.....	7.608.718	
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	3.896.370	0
Finansielle leasingaktiver	1.863.630	

NOTER

Note

Materielle anlægsaktiver (fortsat)

5

	Moderselskabet	
	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner
Kostpris 1. august 2018.....	27.044.012	3.203.598
Overførsel.....	4.111.218	0
Kostpris 31. juli 2019.....	31.155.230	3.203.598
Af- og nedskrivninger 1. august 2018.....	2.528.505	2.638.178
Årets afskrivninger.....	394.636	237.197
Af- og nedskrivninger 31. juli 2019.....	2.923.141	2.875.375
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	28.232.089	328.223
Finansielle leasingaktiver.....	28.027.823	117.667

	Moderselskabet	
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Mat.anlægsaktiver under udførelse og forudbet.
Kostpris 1. august 2018.....	13.961.267	3.089.806
Overførsel.....	0	-4.111.218
Tilgang.....	1.514.321	1.021.412
Afgang.....	-3.970.500	0
Kostpris 31. juli 2019.....	11.505.088	0
Af- og nedskrivninger 1. august 2018.....	7.744.239	
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver.....	-1.578.000	
Årets afskrivninger.....	1.442.479	
Af- og nedskrivninger 31. juli 2019.....	7.608.718	
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	3.896.370	0
Finansielle leasingaktiver.....	1.863.630	

Finansielle anlægsaktiver

6

	Koncernen
	Deposita og andre tilgodehavender
Kostpris 1. august 2018.....	1.700.000
Kostpris 31. juli 2019.....	1.700.000
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	1.700.000

NOTER

Note

Finansielle anlægsaktiver (fortsat)

6

	Morderselskabet	
	Kapitalandele i dattervirksomheder	Deposita og andre tilgodehavender
Kostpris 1. august 2018.....	97.670	1.700.000
Kostpris 31. juli 2019.....	97.670	1.700.000
Opskrivninger 1. august 2018.....	7.390	0
Valutakursregulering.....	-2	0
Årets opskrivninger	-59.079	0
Opskrivninger 31. juli 2019.....	-51.691	0
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2019.....	45.979	1.700.000

Kapitalandele i dattervirksomheder (kr.)

Navn og hjemsted	Egenkapital	Årets resultat	Ejerandel
GOMA Poland sp. z.o.o., Polen.....	90.156	-34.559	51,00 %
GOMA GmbH, Tyskland.....	-1.203	-42.657	100,00 %

Periodeafgrænsningsposter

7

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under omsætningsaktiver, vedrører afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

NOTER

Note

Hensættelse til udskudt skat

8

Hensættelse til udskudt skat vedrører forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier på tilgodehavender, immaterielle anlægsaktiver og materielle anlægsaktiver, herunder indregnede finansielle leasingkontrakter, låneomkostninger, hensatte forpligtelser, skattemæssigt underskud til fremførsel mv.

	Koncernen		Moderselskabet	
	2019 kr.	2018 tkr.	2019 kr.	2018 tkr.
Udskudt skat vedrører:				
Immaterielle anlægsaktiver.....	1.632.000	1.425	1.632.000	1.425
Materielle anlægsaktiver.....	1.012.000	835	1.012.000	835
Omsætningsaktiver.....	193.000	162	193.000	162
Låneomkostninger.....	-103.000	-103	-103.000	-103
Hensatte forpligtelser.....	-44.000	-41	-44.000	-41
Underskuds fremførsel.....	-301.616	-380	-301.616	-380
	2.388.384	1.898	2.388.384	1.898
Udskudt skat 1. august.....	1.898.600	1.065	1.898.600	1.065
Årets udskudte skat i resultatopgørelsen.....	410.295	833	410.295	833
Årets udskudte skat i egenkapitalen.	79.489	0	79.489	0
Udskudt skat 31. juli.....	2.388.384	1.898	2.388.384	1.898

Andre hensatte forpligtelser

9

0-1 år.....	200.000	188	200.000	188
-------------	---------	-----	---------	-----

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til reklamationsarbejder på maskiner.

Langfristede gældsforpligtelser

10

	Koncernen				
	31/7 2019 gæld i alt	Afdrag næste år	Restgæld efter 5 år	31/7 2018 gæld i alt	Kortfristet del primo
Gæld til leasingelskaber.....	26.521.984	2.000.000	18.400.000	28.404.281	2.300.000
	26.521.984	2.000.000	18.400.000	28.404.281	2.300.000
	Moderselskabet				
	31/7 2019 gæld i alt	Afdrag næste år	Restgæld efter 5 år	31/7 2018 gæld i alt	Kortfristet del primo
Gæld til leasingelskaber.....	26.521.984	2.000.000	18.400.000	28.404.281	2.300.000
	26.521.984	2.000.000	18.400.000	28.404.281	2.300.000

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet		Note
	2019 kr.	2018 tkr.	2019 kr.	2018 tkr.	
Periodeafgrænsningsposter					11
Periodeafgrænsningsposter, indregnet under kortfristede gældsforpligtelser, vedrører periodiserede omsætningstransaktioner samt modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår.					

Eventualposter mv.

Tilbagekøbs- og kautionsforpligtelse ca. 6.519 tkr. for overdragne kontrakter med ejendomsforbehold i maskiner og leasingkontrakter.

12

Der påhviler selskabet sædvanlig garanti på leverede maskiner.

Huslejeforpligtelser

Koncernens danske afdeling har indgået en huslejekontrakt med en årlig leje på 60 tkr., og som indeholder en 6 måneders opsigelsesvarsel.

Koncernens filialer i Sverige har indgået to huslejekontrakter, som indeholder en 9 måneders henholdsvis 12 måneders opsigelsesvarsel. Huslejekontrakten, der indeholder en 9 måneders opsigelsesvarsel, har en årlig leje på 227 tkr., mens huslejekontrakten, der indeholder en 12 måneders opsigelsesvarsel, har en årlig leje på 384 tkr.

Operationel leasing

Selskabet har ud over finansielle leasingkontrakter indgået operationelle leje- og leasingaftaler med en gennemsnitlig årlig leasingydelse på 25 tkr.

Leasingkontrakterne har en restløbetid på 54 mdr. med en samlet restleasingydelse på 114 tkr.

Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for engagement med kreditinstitutter er der afgivet følgende sikkerheder:

13

	Koncernen		Moderselskabet	
	Regnskabsmæssig værdi af aktiver kr.	Pantets nom. værdi eller restgæld tkr.	Regnskabsmæssig værdi af aktiver kr.	Pantets nom. værdi eller restgæld tkr.
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for gæld:				
Løsøreejerpantebrev i driftsinventar og driftsmidler.....	2.448	1.250	2.448	1.250

Til sikkerhed for bankgæld på 52.956 tkr. har koncernens moderselskab stillet virksomhedspant på nominelt 30.000 tkr. Virksomhedspantet omfatter følgende aktiver, hvis regnskabsmæssige værdi på balancedagen udgør:

Varebeholdninger (tkr.).....	81.640	81.640
Tilgodehavender fra salg (tkr.).....	10.200	10.200
Driftsinventar og driftsmidler (tkr.).....	2.448	2.448

NOTER

Note

Nærtstående parter

14

Selskabets nærtstående parter omfatter følgende:

Virksomhedens nærtstående parter med betydelig indflydelse omfatter datter- og associerede virksomheder samt selskabernes bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere samt disse personers relaterede familiemedlemmer. Nærtstående parter omfatter endvidere selskaber, hvori førnævnte personkreds har væsentlige interesser.

Transaktioner med nærtstående parter

Selskabet har ikke haft transaktioner med nærtstående parter, der ikke er indgået på markedsmæssige vilkår. Jf. ÅRL § 98c, stk. 7 oplyses alene om transaktioner, som ikke er gennemført på normale markedsmæssige vilkår.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Gøma Viborg ApS for 2018/19 er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse C, mellemstor virksomhed.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden Gøma Viborg ApS samt tilknyttede virksomheder, hvori Gøma Viborg ApS direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder, jf. koncernoversigten.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af modervirksomhedens og tilknyttede virksomheders årsregnskaber ved sammenlægning af ensartede regnskabsposter. Ved konsolideringen foretages fuld eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Erhvervede virksomheder indregnes i koncernregnskabet efter overtagelsesmetoden, med omvurdering af alle identificerede aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdagen. Dagsværdien er opgjort på baggrund af handler på et aktivt marked, alternativt beregnet ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem anskaffelsesværdien og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver som goodwill og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af de tilknyttede virksomhedernes dagsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis og med forholdsmæssig eliminering af urealiserede koncerninterne avancer og tab. I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance og tab.

Minoritetsinteresser

I koncernregnskabet indregnes tilknyttede virksomheders regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af tilknyttede virksomheders resultat og egenkapital præsenteres særskilt i henholdsvis resultatdisponering og i særskilte hovedposter inden for egenkapitalen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS**RESULTATOPGØRELSEN****Nettoomsætning**

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætning indregnes ekskl. moms og afgifter og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Arbejde udført for fremmed regning indregnes i takt med, at arbejdet udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejde.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til koncernens og selskabets aktiviteter, herunder fortjeneste ved salg af immaterielle- og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til koncernens og selskabets aktiviteter, herunder tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, operationelle leasingomkostninger mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til koncernens og selskabets medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder

I moderselskabets resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte tilknyttede virksomheders resultat efter fuld eliminering af intern avance/tab og fradrag af afskrivning på goodwill.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renteindtægter og -omkostninger, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen mv. Finansielle indtægter og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

BALANCEN

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 5 år. Afskrivningsperioden er foretaget ud fra en vurdering af de branchemæssige forhold, som den erhvervede goodwill knytter sig til.

Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, herunder lønninger og gager samt afskrivninger, der direkte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter, og som opfylder kriterierne for indregning.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives lineært efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 10 år.

Immaterielle anlægsaktiver nedskrives generelt til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end regnskabsmæssig værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører samt direkte lønforbrug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi:

	Brugstid	Restværdi
Bygninger.....	50 år	40 %
Produktionsanlæg og maskiner.....	3-5 år	0-20 %
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....	3-10 år	0-30 %

Fortjeneste eller tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter eller andre driftsomkostninger.

Leasingkontrakter

Leasingkontrakter vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor selskabet har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen som aktiver. Aktiverne måles ved første indregning i balancen til opgjort kostpris svarende til dagsværdi eller (hvis lavere) nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod som diskonteringsfaktor eller en tilnærmet værdi for denne. Finansielt leasede aktiver afskrives som koncernens og selskabets øvrige tilsvarende materielle anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing og øvrige lejeaftaler indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Selskabets samlede forpligtelse vedrørende operationelle leasing- og lejeaftaler oplyses under eventualposter mv.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i dattervirksomheder måles i moderselskabets balance efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i dattervirksomheder måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af positiv eller negativ goodwill.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsesværdien.

Dattervirksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives i det omfang det vurderes som uerholdeligt. Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser i det omfang, selskabet har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække dattervirksomheders underbalance.

Ved køb af virksomheder anvendes overtagelsesmetoden med omvurdering af alle identificerede aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdagen. Dagsværdien er opgjort på baggrund af handler på et aktivt marked, alternativt beregnet ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller.

Overtagelsesdagen er det tidspunkt, hvor selskabet faktisk opnår kontrol over den overtagne virksomhed.

Koncerngoodwill afskrives over den vurderede økonomiske levetid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Koncerngoodwill afskrives lineært over afskrivningsperioden, der udgør 5 år. Afskrivningsperioden er foretaget ud fra en vurdering af den erhvervede virksomheds markedsposition og indtjeningsprofil samt branchemæssige forhold.

Deposita omfatter huslejedeposita, som indregnes og måles til kostpris. Der afskrives ikke på deposita. Andre tilgodehavender, indregnet under omsætningsaktiver, måles til dagsværdi i balancen.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt finansielle anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Genindvindingsværdi er den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Varebeholdninger

Nye og brugte maskiner måles til kostpris eller nettorealisationsværdi, hvis denne er lavere.

Reservedele måles til kostpris på grundlag af vejede gennemsnitspriser. I tilfælde, hvor netto-realisationensværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer opgøres som anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede maskiner samt maskiner under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede fabriksbygninger og udstyr, omkostninger til fabriksadministration og ledelse samt aktiverede udviklingsomkostninger vedrørende produkterne.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget. Værdien fastsættes under hensyntagen til varebeholdningernes omsættelighed, ukurans og forventet udvikling i salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængig af nettoværdien af salgssummen med fradrag af acontofaktureringer og -betalinger.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til reklamationsarbejder på maskiner.

Skyldig skat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatte.

Udskudt skat måles af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen bortset fra poster, der føres direkte på egenkapitalen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu med fradrag af afholdte låneomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Amortiseret kostpris for kortfristede gældsforpligtelser svarer normalt til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i tilgodehavender henholdsvis forpligtelser.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med eventuelle ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes i tilgodehavender eller gæld samt på egenkapitalen. Resulterer den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som blev indregnet på egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resulterer den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som blev indregnet på egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

For eventuelle afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi i resultatopgørelsen løbende.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes urealiserede værdireguleringer direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til kursen på transaktionsdagen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømmene for året fordelt på driftsaktivitet, investeringsaktivitet og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet:

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet:

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet:

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån samt afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider:

Likvider omfatter kassekredit og likvide beholdninger.